

29.04.2018

**Горбач Т., с. н. с. відділу джерелознавства Інституту рукопису НБУВ
З нагоди 100-річчя НАН України**

Цьогоріч Національна академія наук України святкує столітній ювілей. Саме 100 років тому, на підставі закону, ухваленого 14 листопада 1918 р. Радою Міністрів Української Держави та затвердженого гетьманом України П.Скоропадським, 27 листопада 1918 р. було засновано Українську академію наук у м. Києві (УАН). Академія постала як самоврядна установа, до складу якої входили 15 інститутів, 14 постійних комісій, 6 музеїв, 2 кабінети, 2 лабораторії, Ботанічний та Акліматизаційний сади, Астрономічна обсерваторія, Біологічна станція, бібліотека, друкарня та архів. Перше установче, спільне зібрання Академії, що відбулося 27 листопада у приміщенні Наукового товариства у Києві, обрало Президентом УАН В. І. Вернадського. Важливою складовою Академії наук стала заснована того ж року (закон Радим Міністрів від 2 серпня 1918 р.) Національна бібліотека Української Держави, що стала головною академічною книгозбірнею країни. 3 травня 1919 р. вона стала називатися Всенародною бібліотекою України. Після окупації України більшовиками у 1921 р., нова влада підтвердила заснування УАН. 21 червня 1921 р. Рада народних комісарів УРСР ухвалила «Положення про Всеукраїнську Академію наук», відповідно до якого Академія визнавалася головною науковою установою республіки. Всеукраїнська Академія Наук (ВУАН) поділялася на три відділи. У 1936 р. ВУАН перейменували в Академію наук УРСР. Після здобуття Україною Незалежності, розпочався новий етап в історії Академії (з 1994 р. Національної академії наук України), яка, однак, зберігає історичну тяглість і нерозривний зв'язок із заснованою сто років тому найвищою науковою академічною установою України ([Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського](#)).

Інститут рукопису НБУВ презентує виставку з нагоди 100-річчя НАН України. Відібрані для виставки експонати, віддзеркалюють початковий період діяльності Української академії наук, серед них: протоколи перших спільних зібрань УАН, й зокрема установчого зібрання 27 листопада 1918 р.; звідомлення про перші роки діяльності Академії наук; праці з історії діяльності УАН; листи-подяки УАН М. П. Василенкові та П. Я. Стебницькому за участь у заснуванні Академії, листування академіків (листи – А. Ю. Кримського, Д. І. Багалія, Б. О. Кістяківського, С. О. Єфремова); постанова Академії наук про видачу охоронних грамот членам Академії на майно та особисті речі; мандат, виданий М. П. Василенкові, в тому, що він є представником, УАН по нагляду за історичними архівами; фотоматеріали, що відображають постаті визначних українських вчених: першого президента УАН В. І. Вернадського, академіків – А. Ю. Кримського, М. С. Грушевського, Д. І. Багалія, О. В. Корчака-Чепурківського, О. І. Білецького, Л. А. Булаховського, містять зображення приміщень та будівель УАН.

Для ознайомлення з виставкою завітайте за адресою: вул. Володимирська, 62 (м. Л.Толстого), 2 поверх.